

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

FAZANIRANJE – DA ALI NE?

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Ajda Ajradinovic, 9. a

Hana Zor, 9. a

Mentorica:

Lidija Ulaga, prof. RP

Celje, marec 2015

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

FAZANIRANJE – DA ALI NE?

Raziskovalna naloga

Avtorice:

Ajda Ajradinovic, 9. a

Hana Zor, 9 .a

Mentorica:

Lidija Ulaga, prof. RP

Lektorica:

Lidija Ulaga, prof. RP

Celje, marec 2015

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

FAZANIRANJE – DA ALI NE?

Raziskovalna naloga

Šifra: FAZAN

Razred: 9.

Celje, marec 2015

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

FAZANIRANJE – DA ALI NE?

Raziskovalna naloga

Šifra: FAZAN

Razred: 9.

Celje, marec 2015

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	NAMEN	1
1.2	HIPOTEZE	1
1.3	METODE DELA	1
2	TEORETIČNI DEL.....	3
2.1	PRVIKRAT	3
2.2	PREIMENOVANJE.....	3
3	EKSPERIMENTALNI DEL NALOGE	6
3.1	ANKETIRANJE.....	6
3.1.1	REZULTATI ANKETIRANJA DEVETOŠOLCEV.....	6
3.1.1.1	ŠTEVILO ANKETIRANCEV PO SPOLU	7
3.1.1.2	OBČUTKI GLEDE FAZANIRANJA.....	7
3.1.1.3	INFORMIRANJE O PRVEM ŠOLSKEM DNEVU.....	8
3.1.1.4	PRVI ŠOLSKI DAN IN SPREMSTVO.....	9
3.1.1.5	KAKO SE BOMO PRVI ŠOLSKI DAN OBLEKLI?	10
3.1.1.6	POPISOVANJE-DA ALI NE?	11
3.1.1.7	POPISOVANJE KLJUB UPIRANJU	12
3.1.1.8	VŠEČNOST »FAZANIRANJA«	13
3.1.1.9	REAKCIJA STARŠEV.....	13
3.1.1.10	ČIŠČENJE KOŽE.....	14
3.1.1.11	DEVETOŠOLCI IN POPISOVANJE.....	15
3.1.2	REZULTATI ANKETIRANJA DIJAKOV PRVIH LETNIKOV	15
3.1.2.1	ŠTEVILO ANKETIRANCEV PO SPOLU	16
3.1.2.2	OBČUTKI NA PRVI ŠOLSKI DAN	16
3.1.2.3	PRVI ŠOLSKI DAN IN SPREMSTVO.....	17
3.1.2.4	PRVI ŠOLSKI DAN IN OBLAČILA	17
3.1.2.5	POPISOVANJE IN UPIRANJE	18
3.1.2.6	REAKCIJE OB POPISOVANJU	19
3.1.2.7	ČIŠČENJE KOŽE.....	20
3.1.2.8	REAKCIJA STARŠEV.....	20
3.1.2.9	VŠEČNOST FAZANIRANJA	21
3.1.2.10	SODELOVANJE PRI POPISOVANJU	22

3.1.2.11	SMISELNOST POPISOVANJA	22
3.2	RAZPRAVA O REZULTATIH ANKETIRANJA.....	23
3.3	POTRDITEV HIPOTEZ.....	24
4	MNENJA FAZANOV	26
5	ZAKLJUČEK.....	27
6	VIRI IN LITERATURA	29
6.1	Viri slik	29
7	PRILOGE.....	30
7.1	PRILOGA 1.....	30
7.2	PRILOGA 2.....	32

KAZALO GRAFOV

Graf 1:	Spol.....	7
Graf 2:	Občutki glede fazaniranja.....	7
Graf 3:	Informiranje o prvem šolskem dnevu	8
Graf 4:	Prvi šolski dan in spremstvo	9
Graf 5:	Obleka na prvi šolski dan.....	10
Graf 6:	Popisovanje – da ali ne?	11
Graf 7:	Popisovanje kljub upiranju	12
Graf 8:	Všečnost fazaniranja.....	13
Graf 9:	Reakcija staršev	13
Graf 10:	Čiščenje kože	14
Graf 11:	Devetošolci in popisovanje.....	15
Graf 12:	Občutki na prvi šolski dan.....	16
Graf 13:	Spremstvo na prvi šolski dan.....	17
Graf 14:	Obleka na prvi srednješolski dan.....	17
Graf 15:	Popisovanje in upiranje	18
Graf 16:	Reakcije ob popisovanju.....	19
Graf 17:	Težave s čiščenjem kože.....	20
Graf 18:	Reakcija staršev	20
Graf 19:	Všečnost fazaniranja.....	21
Graf 20:	Sodelovanje pri popisovanju	22
Graf 21:	Smiselnost popisovanja	22

POVZETEK

V šolskem letu 2014/2015 zaključujeva šolanje v osnovni šoli. Zadnje leto še posebno skrb posvečava učenju, saj bodo ocene odigrale pomembno vlogo pri vpisu v srednjo šolo. Ob skrbi za učenje pa nama misli že uhajajo v srednjo šolo. Veva, da naju ob vstopu v novo okolje čaka krst, oziroma »fazaniranje.« To je dogodek, na katerem starejši dijaki novim dijakom z alkoholnim flomastrom po telesu pišejo črke F in kričijo za njimi »frrrr«. Krst je lahko organiziran ali neorganiziran. Ugotovili sva, da se najini sovrstniki s tem dogodkom ne obremenjujejo in o njem še ne razmišljajo. Večina se jih še ni pozanimala, kako bo potekal krst na srednji šoli na katero se bodo vpisali. Bodo pa prvi šolski dan v šolo odšli v spremstvu prijatelja, oziroma prijateljice. Popisati se bodo pustili, saj vedo, da je lahko samo še slabše, če se upiraš. Menijo, da jih bodo starši ob prihodu domov razumeli in se ne bodo jezili, ko jih bodo zagledali popisane. Popisane dele telesa bodo očistili z acetonom.

V nasprotju z nami pa so se letošnji dijaki prvih letnikov fazaniranja bali. Tudi oni so prvi dan odšli v šolo v spremstvu prijatelja oziroma prijateljice. Ker so vedeli, da bodo popisani se niso pretirano lepo oblekli. Med popisovanjem se niso upirali, nekateri so popisovalcem rekli, da jim to ni všeč in jih naj pustijo pri miru. S čiščenjem popisanih delov telesa niso imeli težav, starši so jih sprejeli z razumevanjem. Tako devetošolci kot sedanji »fazani« bodo ko bo čas, da lahko popisujejo mlajše, sodelovali pri tem dogodku. »Fazanom« se zdi popisovanje smiselno saj se novim dijakom na ta način izreče dobrodošlica.

1 UVOD

Sva učenki 9. a razreda, Ajda Ajradinovic in Hana Zor. V tem šolskem letu zaključujeva osnovno šolo in se počasi pripravljava na vstop v srednjo šolo. Prehod iz osnovne v srednjo šolo je velik korak in začetek nečesa novega.

Veva, da je na srednjih šolah običaj, pri katerem prve letnike sprejmejo na srednjo šolo s t. i. krstom fazanov, »fazaniranjem«. Največkrat morajo dijaki prvih letnikov, »fazani«, narediti številne naloge pod vodstvom višjih letnikov ter izpovedati zaobljubo. Prve dni višji letniki popišejo »fazane« s flomastri ter kihajo za njimi.

1.1 NAMEN

Ker imamo devetošolci različna pričakovanja ob vstopu v srednjo šolo ter različne predstave o »fazaniranju«, sva v raziskovalni nalogi želeli ugotoviti kaj najini sovrstniki menijo o krstu dijakov prvih letnikov. Hkrati naju je zanimalo kaj o krstu menijo dijaki prvih letnikov, ki so ta obred preživeli v tem šolskem letu.

1.2 HIPOTEZE

H1: *Devetošolke se bolj obremenjujejo s krstom v srednji šoli kot devetošolci.*

H2: *Devetošolci se bodo prvi šolski dan pustili popisati.*

H3: *»Fazani« so se prvi šolski dan oblekli posebej lepo-hoteli so narediti dober vtis.*

H4: *Starši »fazaniranja« ne odobravajo.*

H5: *Devetošolci in letošnji »fazani« bodo, ko bo čas za to, sodelovali pri »fazaniranju«.*

1.3 METODE DELA

Osrednja metoda najine raziskovalne naloge je bila anketa. Da bi anketo izvedli na čim bolj strokovni ravni, sva svojo raziskovalno nalogo izpeljali po naslednjih korakih:

- Zastavili sva si namen in cilj raziskovalne naloge.

- Preučili sva literaturo o krstu srednješolcev. Ker o tem obredu ne obstaja strokovna literatura sva si pomagali predvsem z internetnimi stranmi. Na osnovi najdenega in prebranega sva oblikovali teoretični del naloge.
- Sestavili sva dva anketna vprašalnika z desetimi vprašanji. Prvi anketni vprašalnik je bil namenjen devetošolcem, drugi pa dijakom prvih letnikov.
- Na osnovi anketnega vprašalnika sva postavili hipoteze.
- Anketne vprašalnike sva razdelili med devetošolce in dijake prvih letnikov. Učenci in dijaki so odgovorili na v anketi zastavljena vprašanja. Rešene anketne vprašalnike sva zbrali.
- Sledila je analiza odgovorov iz anketnih vprašalnikov. Odgovore sva prešteli in jih statistično obdelali.
- Na podlagi pridobljenih podatkov sva potrdili oziroma zavrgli postavljene hipoteze.
- Na koncu sva oblikovali pisno poročilo o najinem raziskovalnem delu.
- Pri svojem delu nisva potrebovali posebnih pripomočkov. Zadostoval je računalnik in zvezek za beleženje podatkov, ki sva jih pridobili z analizo anketnih vprašalnikov.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 PRVIKRAT

»Enkrat je vse prvokrat kakor v prvem razredu: prvi otok, prva obala, prva skala, prva korala, prva riba, prvo drevo, prvi vrt in iz ozadja prva ladja polna čudnega sadja samoglasnikov in soglasnikov črk in črt. Enkrat je vse prvokrat. Prva risba, prva naloga in pod njo sonce kot prva žoga. Samo enkrat je prvokrat: prva omama, prva rana, na belem listu prvi znak, prvo čudo in prvo hudo. Vse drugo je drugo.« (Pavček).

Tako pride čas, ko osnovnošolci prvokrat stopijo v srednjo šolo. Začne se srednješolsko obdobje, oziroma dijaški čas. Le ta je sinonim za nova, globlja prijateljstva ter zavezništva ter spoznavanje samega sebe. V času srednje šole se doživi največ dogodivščin in prijetnih trenutkov v času mladostnosti. Spremeni se družba, spoznajo se vrstniki in dijaki višjih letnikov. Dijaki postajajo samostojnejši. To pomeni, da znajo dnevno sami urediti vse stvari za šolo in učenje. Vse spremembe in dogodki, ki jih doživijo kot dijaki, jih oblikujejo v zrelejše osebnosti. Spoznavajo realni svet in čas jim prinese večjo mero samozavesti, samostojnosti, resnosti odgovornosti in samodiscipline. Vse to je neka popotnica za življenje, ki je vse prej kot nujno potrebna (Jurko, Šuštar, Tripar, & Papež, 2013).

Šole običajno poskrbijo, da na prvi šolski dan novince sprejmejo prijazno, naklonjeno.

2.2 PREIMENOVANJE

Je pa prvi šolski dan tudi v znamenju koruze, okrašenih čel s črko F in glasnega oponašanja znane živali. Ta dan dijaki doživijo uradno preimenovanje, po katerem jih bo poznala cela šola. Postanejo »fazani«. Omenjeni dogodek se navadno odvija v športni dvorani šole ali v šolski avli, spremljajo pa ga številne humorne igre, v katerih imajo glavno vlogo dijaki prvih letnikov (Jurko, Šuštar, Tripar in Papež, 2013).

Fazani, tako se je imenovalo vojake v bivši Jugoslaviji, ki so komaj prišli v JNA, Jugoslovansko narodno armijo, in so tam ostali eno leto, včasih celo 18 mesecev.

Novim vojakom se je nagajalo, klicalo frrrrr, fazanče,...itd. Ta obred se je nato prenesel v šolske klopi (Kaj je to zdaj neko tako imenovano fazaniranje?, 2012).

Krst dijakov prvih letnikov oziroma tako imenovano »fazaniranje« sega že več kot pol stoletja nazaj. Že takrat so bili novi dijaki srednjih šol prepuščeni na milost in nemilost starejšim dijakom. 40-letna gospa iz Murske Sobote ima izkušnjo, ko so jo dijaki starejših letnikov dobili na stranišču. Čakalo jo je tako imenovano »pranje glave v wc školjki«. Glavo so ji držali v straniščni školjki in preprosto spustili vodo, nato pa so po njej posipali še moko. Starejši dijaki so takrat že učence v osnovni šoli strašili, kaj vse bo, ko pridejo v prvi letnik. Že takrat je mladina uporabljala raznovrstne flomastre za označevanje živali, stalnica pa je bila tudi koruza na takšen in drugačen način ter moka in voda. Z leti so si dijaki domislili še marsikaterega načina izživiljanja nad prvimi letniki. Le ti so včasih dosegli že meje nasilja (Fazani danes tulijo v luno, nekoč so jim tiščali glave v WC školjko, 2010).

Zadnjih nekaj let postaja tradicionalno, da starejši dijaki mlajšim kolegom s F-ji porišejo obraz in razgaljene roke in noge. Za njimi kihajo (saj imajo fazani veliko perja) in kličejo frrr. To kombinirajo z obmetavanjem z moko, vodo, jajci, koruzo in še čim. Največkrat morajo »fazani« (tj. dijaki prvih letnikov) narediti številne naloge pod vodstvom višjih letnikov ter izpovedati zaobljubo.

Na večini srednjih šol je »fazaniranje« v prostorih šole prepovedano, na nekaterih pa imajo dovoljeno zmerno »fazaniranje«, pod katero spada predvsem le popisovanje prvih letnikov in oglašanje s »frrrrr« za dijaki. Za kršitelje prepovedi so ponavadi izrečeni vzgojni ukrepi, ki so odvisni od tega, kaj je dijak naredil »fazančku«. Seveda pa jih ne more nihče kaznovati v primeru, da se lotijo »fazančkov« izven šole, kjer se ponavadi zato še toliko bolj izživiljajo nad prvimi letniki.

Ravnatelj večine srednjih šol menijo, da je »fazaniranje« v redu, dokler ne gre predaleč. Ta »predaleč« pa je vsakemu posamezniku drugačen.

Dijakom prvih letnikov lahko »krst« ostane v dobrem spominu, če ga šola dobro organizira, saj tako preprečijo izživiljanje nad dijaki, vseeno pa omogočijo zabaven dogodek tako dijakom prvih kot višjih letnikov.

Varuh človekovih pravic vsako leto ravnatelje srednjih šol opozori na vsakoletno jesensko dogajanje ob vstopu novih generacij v srednje šole in obrede sprejemanja sovrstnikov v družbo srednješolcev. Varuh si želi, da se dijakom, ki prvič stopijo skozi prag srednjih šol, ne bi kršila pravica do dostojanstva. V primeru, da se »krst« novincev na šolah izvede. Varuh sporoča, da se mora izvesti tako, da ne krši njihovih pravic in ne posega v njihovo dostojanstvo, sploh pa v samem »krstu« ne sme biti elementov kaznivega dejanja. Dogodek ni del šolskega programa, zato navzočnost na takem dogodku ni obvezna (Varuh človekovih pravic, 2011).

3 EKSPERIMENTALNI DEL NALOGE

3.1 ANKETIRANJE

Ob začetku šolskega leta sva začeli razmišljati o zaključku osnovne šole. To šolsko leto je zadnje, ki ga preživljava na Osnovni šoli Hudinja. Kljub temu, da je pred nama še kar nekaj mesecev osnovne šole se nama misli včasih že popeljejo v srednjo šolo. S prijatelji se velikokrat pogovarjamo kako bo na novih šolah. Beseda nanese tudi na krst, ki nas čaka ob vstopu v novo šolo. Ker se s temi mislimi ukvarja kar nekaj najinih sošolcev in sošolk sva se odločili, da se bova tega vprašanja dotaknili v najini raziskovalni nalogi.

V mesecu oktobru sva sestavili anketna vprašalnika. Anketne vprašalnike sva razmnožili in jih izbranim učencem in dijakom razdelili v mesecu decembru. V anketo sva zajeli učence devetih razredov Osnovne šole Hudinja ter dijake Srednje Zdravstvene šole v Celju. Devetošolci so anketne vprašalnike izpolnili pod nadzorom učiteljev pri razredni uri, ki jo imamo vsak petek tretjo šolsko uro. Dijaki pa so anketne vprašalnike izpolnjevali pri urah pouka. Obe anketi sta vsebovali deset vprašanj.

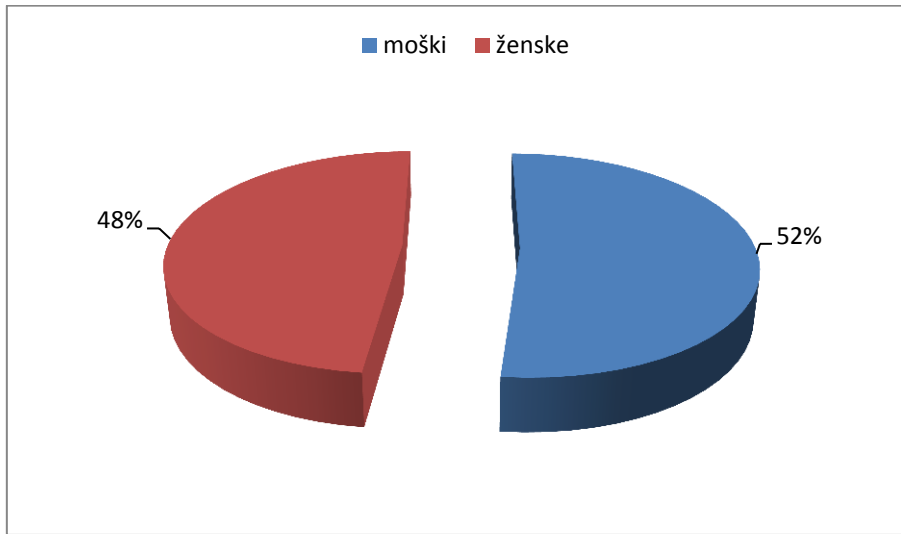
3.1.1 REZULTATI ANKETIRANJA DEVETOŠOLCEV

V anketi sva želeli od anketiranih učencev pridobiti odgovore na naslednja vprašanja:

- podatki o anketirani osebi(spol),
- kakšne občutke imajo glede krsta na prvi šolski dan,
- ali so se že pozanimali, kaj jih čaka prvi dan srednje šole,
- kdo jih bo prvi dan spremljal v šolo,
- kako se bodo oblekli ob vstopu v srednjo šolo,
- ali se bodo pustili krstiti oziroma popisati,
- kaj bodo naredili, če jih bodo popisali tudi, če tega ne bodo želeli,
- ali jim je »fazaniranje« vseč,
- kaj menijo, kako bodo odreagirali njihovi starši, ko bodo prišli popisani iz šole,
- kako bodo očistili popisano kožo in
- ali bodo sami, ko bodo srednješolci, popisovali prve letnike.

3.1.1.1 ŠTEVILO ANKETIRANCEV PO SPOLU

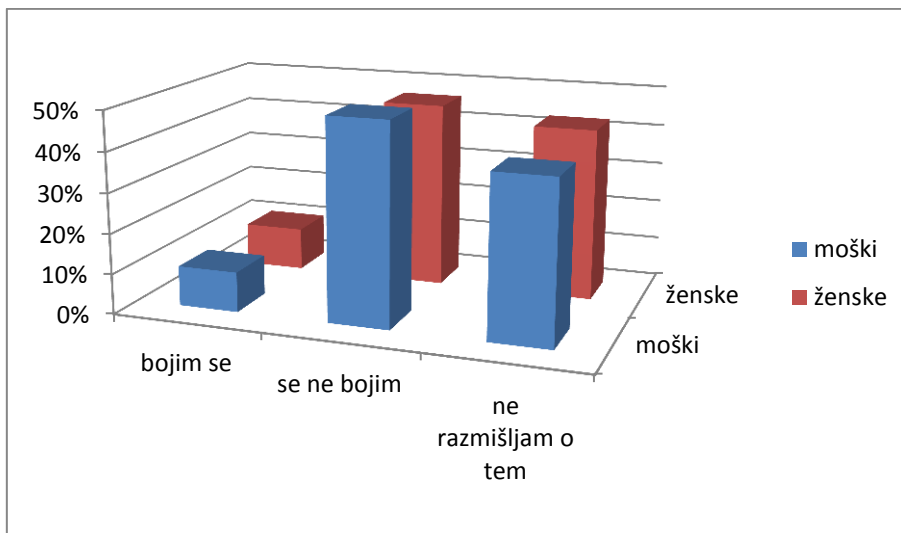
Anketo je reševalo 58 devetošolcev Osnovne šole Hudinja. Anketiranih je bilo 30 devetošolcev, to je 52% anketirancev ter 28 devetošolk, oziroma 48%.

Graf 1: Spol

3.1.1.2 OBČUTKI GLEDE FAZANIRANJA

V prvem vprašanju sva sošolce in sosošolce povprašali kakšne občutke imajo glede krsta ob vstopu v srednjo šolo.

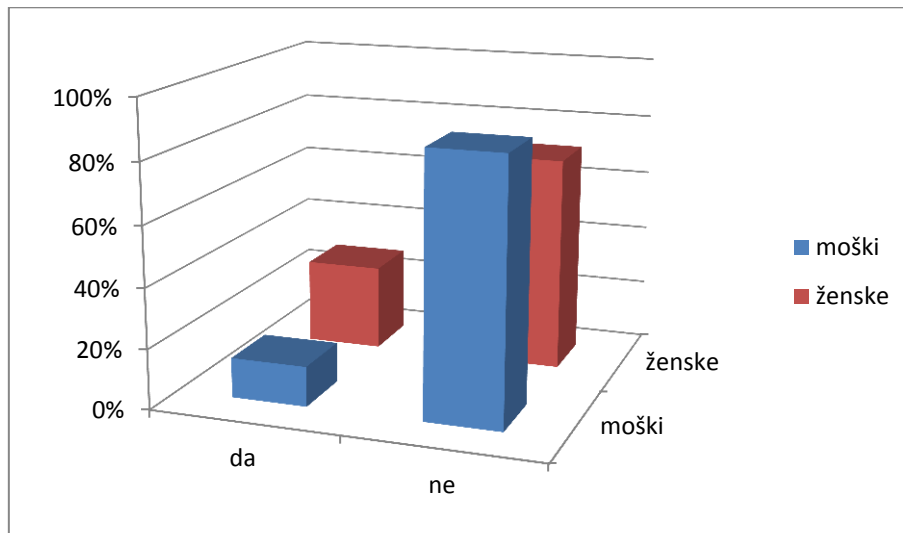
Graf 2: Občutki glede fazaniranja

Devetošolci vedo, da jih prvi dan srednje šole čaka »krst«. S tem dogodkom se zaenkrat še ne obremenjujejo. 43 % devetošolcev o njem niti še ne razmišlja, 46% se jih kljub različnim govoricam, tega dogodka ne boji. Kljub temu, da je do vstopa v

srednjo šolo še kar nekaj mesecev pa se s prvim šolskim dnevom in s tem s krstom obremenjuje že 11% devetošolcev.

3.1.1.3 INFORMIRANJE O PRVEM ŠOLSKEM DNEVU

V drugem vprašanju naju je zanimalo, če so se učenci že pozanimali o dogajanju v srednji šoli, v katero se bodo vpisali, na prvi šolski dan.

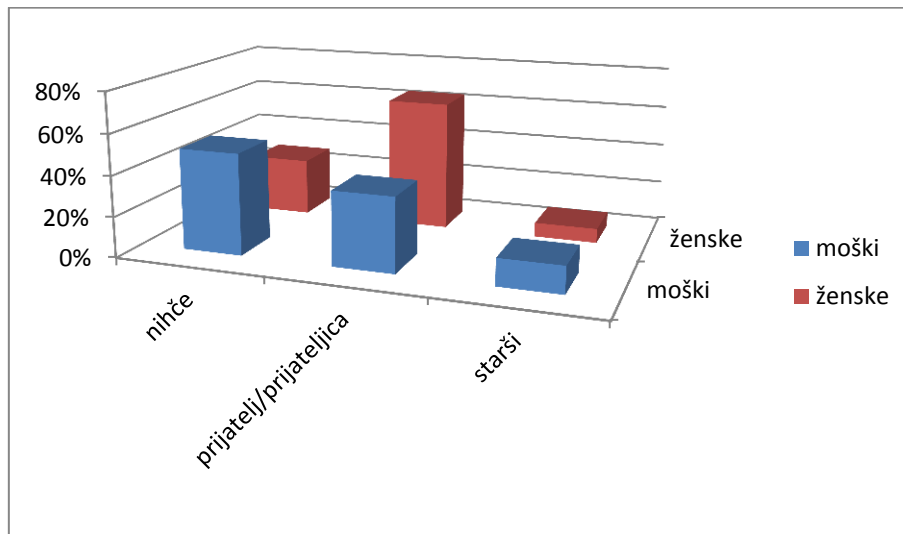

Graf 3: Informiranje o prvem šolskem dnevnu

71% devetošolcev je z mislimi še vedno le v osnovni šoli in se ne obremenjujejo s tem, kaj jih čaka prvi dan srednje šole. 29 % pa jih o prvem dnevnu malce razmišlja - s tem dnevom se nekoliko bolj obremenjujejo punce.

3.1.1.4 PRVI ŠOLSKI DAN IN SPREMSTVO

S tretjim vprašanjem sva želeli izvedeti, kdo bo najine sovrstnike spremljal v šolo na njihov prvi šolski dan v srednji šoli.

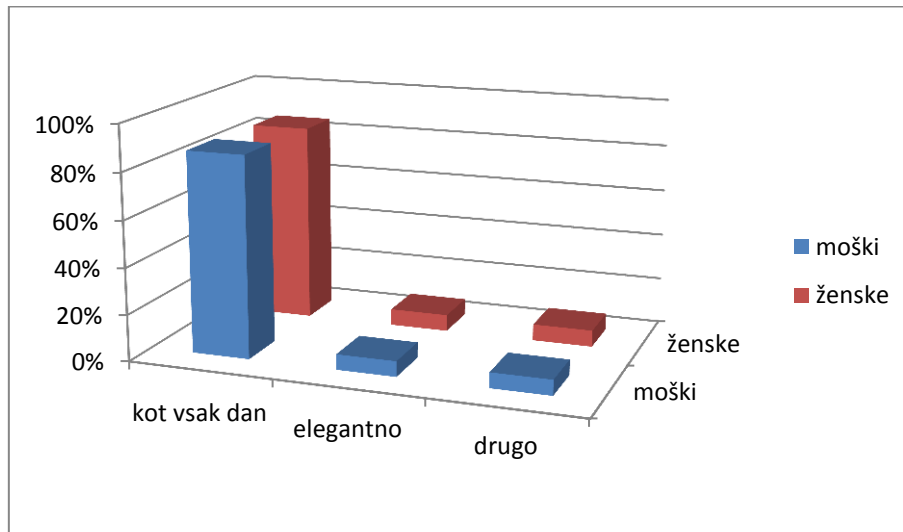
Graf 4: Prvi šolski dan in spremstvo

Prvi dan srednje šole je za nas osnovnošolce pomemben dogodek. Odšli bomo v novo šolo, spoznali nove sošolce in verjetno drug način dela kot v osnovni šoli. Ta dan bo kar 64% učencev spremljal prijatelj, oziroma prijateljica. Spremstvo bodo v večji meri imele devetošolke. 29% devetošolcev bo odšlo prvi dan v šolo samih, 7% pa jih bodo spremljali starši.

3.1.1.5 KAKO SE BOMO PRVI ŠOLSKI DAN OBLEKLI?

Zanimalo naju je tudi, ali se bodo za prvi šolski dan posebej lepo oblekli.

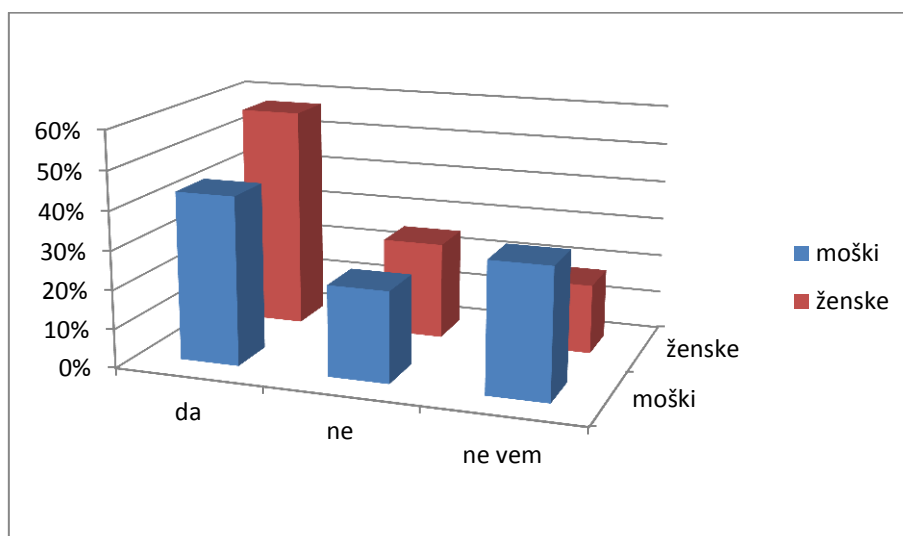

Graf 5: Obleka na prvi šolski dan

Velikokrat se obremenjujemo s tem kako smo oblečeni. Zdi se nam, da je obleka še posebej pomembna kadar odhajamo med nove ljudi. Tako je tudi prvi šolski dan, želimo si, da bi nas novi sošolci lepo sprejeli in da bi jim bili všeč že na prvi pogled. Zato se ponavadi za takšne dneve še posebej lepo uredimo in oblečemo. Imamo pa pomisleke, kako se obleči, saj vemo, da bomo prvi dan popisani. Ne glede na situacijo se nas bo kar 86% za prvi dan srednje šole obleklo tako kot vsakdan. 7% se jih bo obleklo nekoliko bolj elegantno, 75% pa celo bolj športno.

3.1.1.6 POPISOVANJE-DA ALI NE?

Z naslednjim vprašanjem sva želeli ugotoviti, ali se bodo bodoči dijaki starejšim pustili popisati na prvi šolski dan.

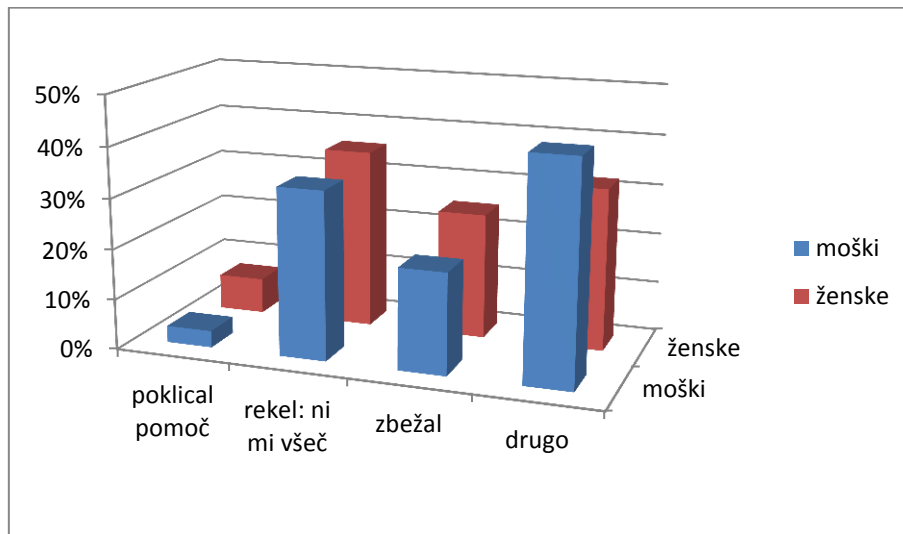

Graf 6: Popisovanje – da ali ne?

57 % se nas bo prvi šolski dan pustilo popisati. Dekleta so popisovanju bolj naklonjena. 25% devetošolcev se popisati ne bo pustilo, 18% pa jih še ne ve. Pri tem so bolj neodločni fantje.

3.1.1.7 POPISOVANJE KLJUB UPIRANJU

Velikokrat se zgodi, da dijaki želijo na silo popisati »nove« dijake, zato naju je zanimalo, kaj bodo učenci naredili, če se bo to zgodilo tudi njim.

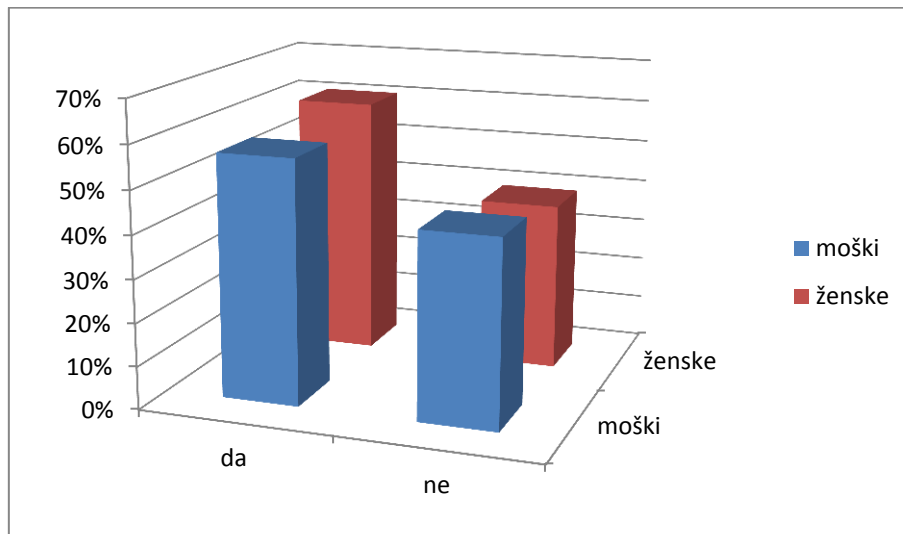

Graf 7: Popisovanje kljub upiranju

Ko nas bodo učenci višjih letnikov popisovali nas bo 36% reklo, da nam to ni všeč in da nas naj pustijo pri miru, 25% jih bo zbežalo, nekaj malega(7%) pa nas bo poklicalo pomoč. 32% devetošolcev pa bo naredilo nekaj popolnoma drugega. Največ jih je navedlo, da se bodo enostavno pustili popisati.

3.1.1.8 VŠEČNOST »FAZANIRANJA«

Naslednje vprašanje je bilo namenjeno ugotavljanju priljubljenosti fazaniranja med bodočimi dijaki prvih letnikov.

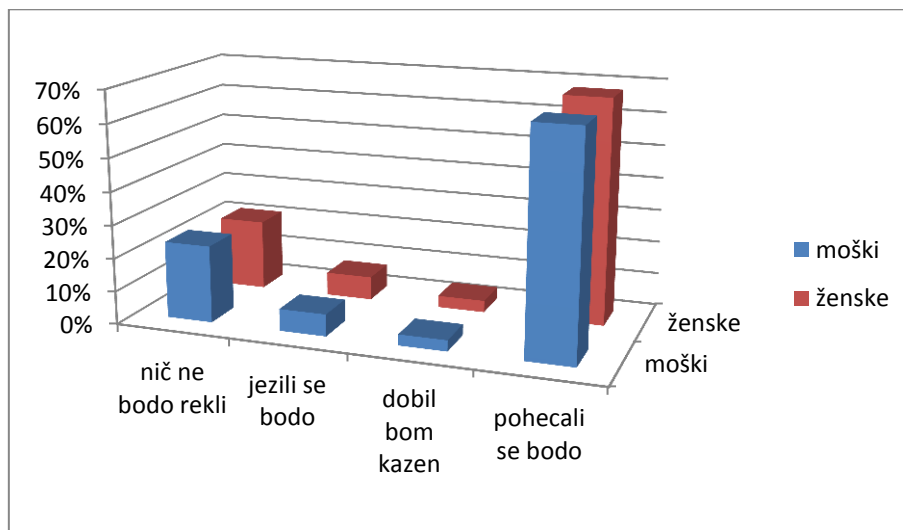

Graf 8: Všečnost fazaniranja

Fazaniranje – da ali ne? 61 % devetošolcem je fazaniranje všeč, 39 % pa ne. Med dekleti in fanti ni razlike.

3.1.1.9 REAKCIJA STARŠEV

In kaj se bo zgodilo, ko bomo prišli domov? Bodo starši hudi ali nas bodo podpirali?

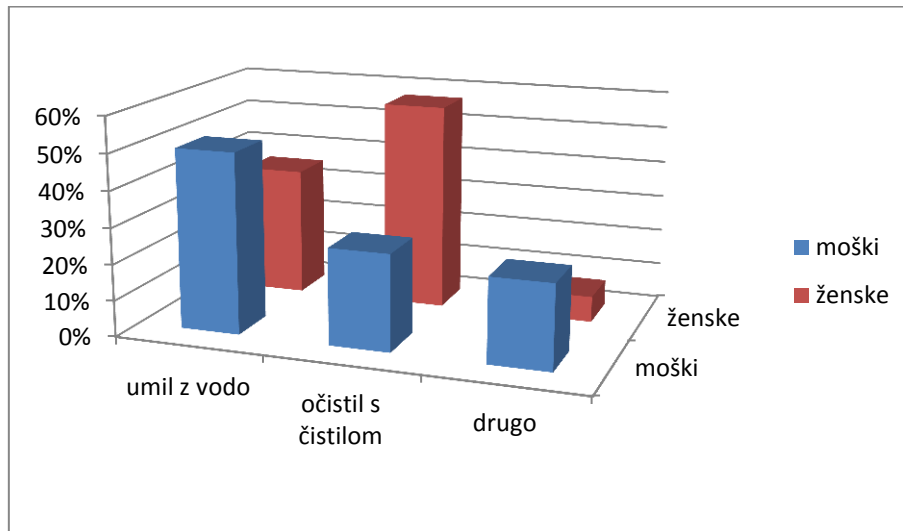

Graf 9: Reakcija staršev

68% anketirancev meni, da se bodo starši pošalili na njihov račun, nekateri starši ne bodo nič rekli(21%). Nekateri pa so mnenja, da starši popisanih otrok ne bodo veseli. 7% jih meni, da se bodo starši jezili, 4% pa se jih boji, da bodo morda dobili kazen.

3.1.1.10 ČIŠČENJE KOŽE

Po popisovanju bo potrebno f-je odstraniti s kože. Zanimalo naju je, kako bodo bodoči dijaki to storili.

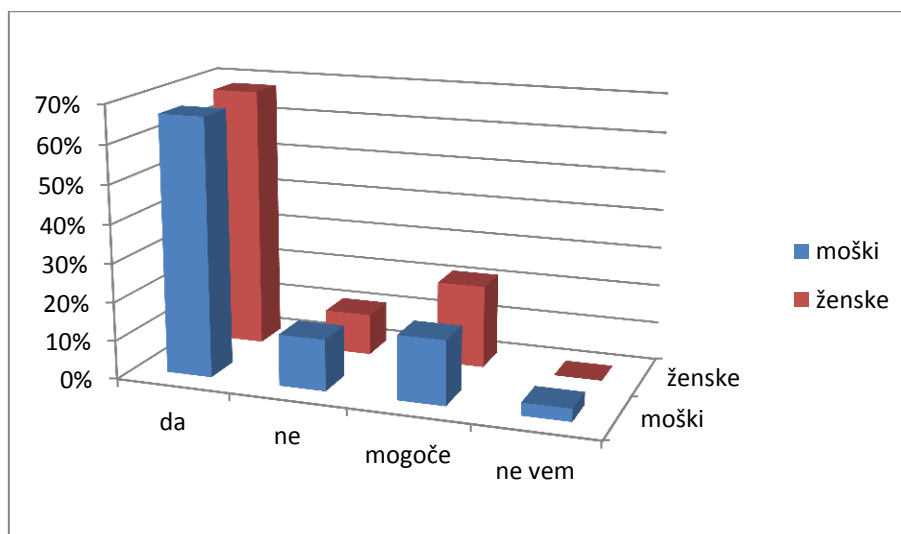

Graf 10: Čiščenje kože

Devetošolci vedo, da bodo to najlažje storili z acetonom(57%). 36% anketirancev je mnenja, da bodo popisano kožo lahko očistili z vodo. V to so nekoliko bolj prepričani fantje, 7% pa o težavah s čiščenjem kože še ne razmišlja.

3.1.1.11 DEVETOŠOLCI IN POPISOVANJE

Bodo devetošolci, ko bo čas za to, popisovali prve letnike?

Graf 11: Devetošolci in popisovanje

Seveda. Kar 68% anketirancev je na vprašanje »Boš ti, ko boš srednješolec oziroma srednješolka, popisoval prve letnike?« odgovorilo pritrdilno. 11% jih pri popisovanju ne bo sodelovalo, 21 % jih še ne ve ali se bodo popisovanju pridružili ali ne. Nekoliko bolj neodločne so devetošolke.

3.1.2 REZULTATI ANKETIRANJA DIJAKOV PRVIH LETNIKOV

Anketni vprašalnik za srednješolce je vseboval 10 vprašanj, ki so bila po vsebini podobna vprašanjem na anketnem vprašalniku za devetošolce.

Od anketiranih učencev sva želeli pridobiti odgovore na naslednja vprašanja:

- podatki o anketirani osebi (spol),
- kako so se počutili prvi šolski dan,
- kako so šli prvi šolski dan v šolo (sami, s prijateljem,...),
- kako so bili oblečeni prvi šolski dan,
- ali so se med popisovanjem upirali,
- kako so odreagirali ob popisovanju,
- ali so imeli težave s čiščenjem kože,
- kako so odreagirali njihovi starši, ko so prišli popisani iz šole,
- ali jim je »fazaniranje« všeč,

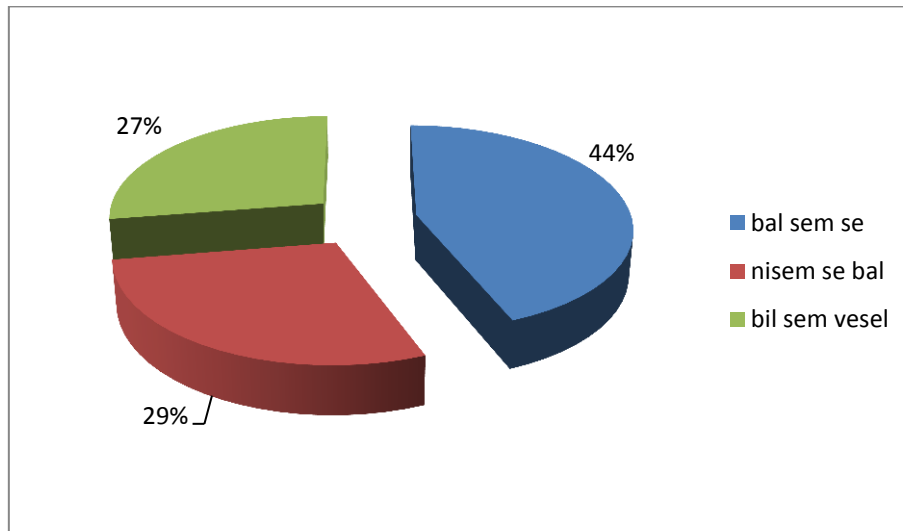
- ali bodo sami, ko bo čas za to, popisovali prve letnike in
- ali se jim zdi popisovanje smiselno.

3.1.2.1 ŠTEVILO ANKETIRANCEV PO SPOLU

Anketni vprašalnik je reševalo 91 dijakov Srednje zdravstvene šole. Ker smo ob pregledovanju odgovorov ugotovile, da so bili fantje v manjši, rezultatov ankete nisva ločevali po spolu.

3.1.2.2 OBČUTKI NA PRVI ŠOLSKI DAN

Tudi za srednješolce je 1. šolski dan poseben dan, predvsem za dijake 1. letnikov. Prvič stopajo med nove sošolce in v novo okolje.

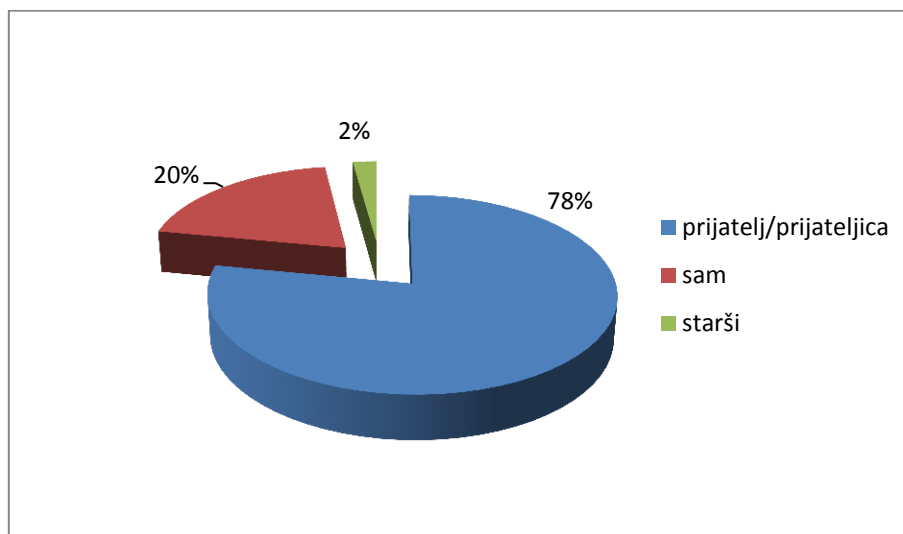

Graf 12: Občutki na prvi šolski dan

44% anketiranih dijakov je bilo prvi dan odhoda v novo šolo strah. 29% dijakov strahu ni občutilo, 27% dijakov se je prvega dne, kljub spremembam, ki jih prinaša veselilo.

3.1.2.3 PRVI ŠOLSKI DAN IN SPREMSTVO

Ker tudi naju to še čaka, sva želeli izvedeti, kako so dijaki odšli v srednjo šolo prvi šolski dan – sami ali v spremstvu.

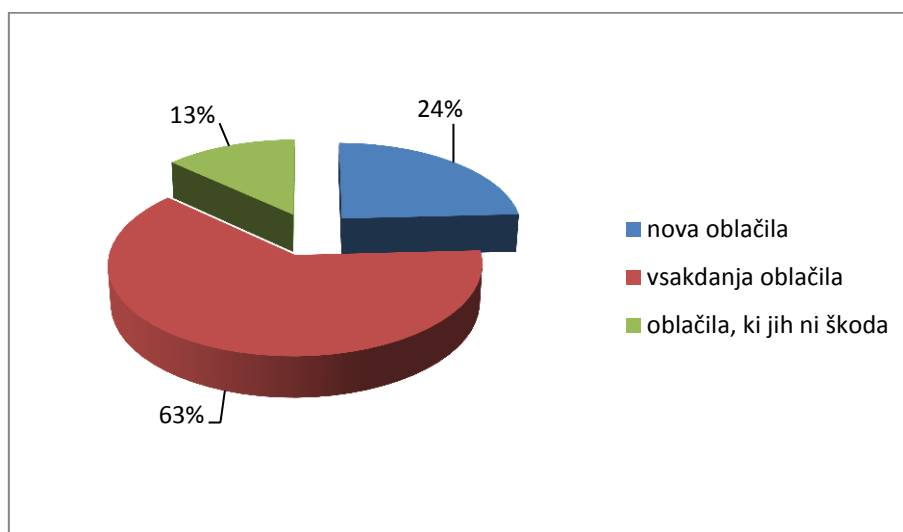

Graf 13: Spremljavo na prvi šolski dan

Zelo veliko dijakov je imelo prvi šolski dan spremljavo. 78% anketirancev je spremljal prijatelj ali prijateljica. 20 % jih je prvič prag nove šole prestopilo samih, 2% pa so jih spremljali starši.

3.1.2.4 PRVI ŠOLSKI DAN IN OBLAČILA

Naslednja stvar, ki naju je zanimala, je ta, kako so bili dijaki oblečeni na svoj prvi srednješolski dan.

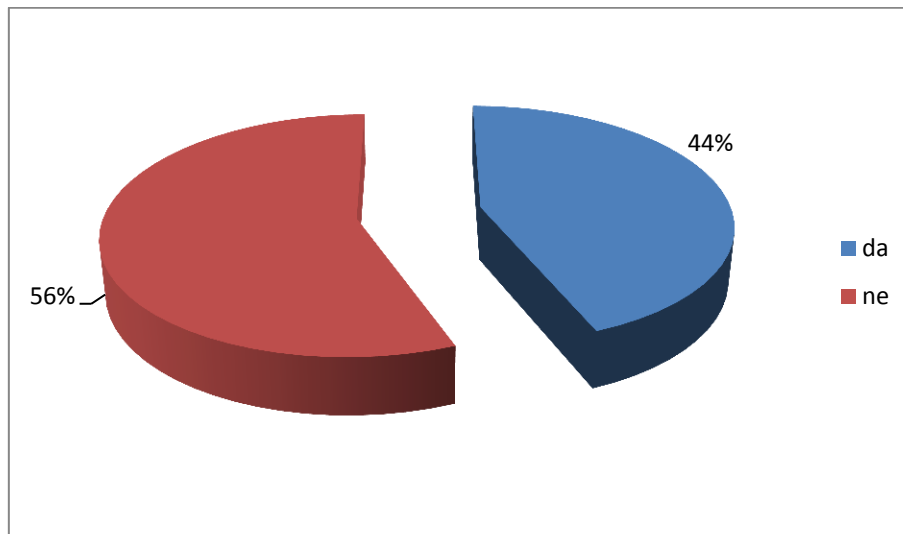
Graf 14: Obleka na prvi srednješolski dan

Večina anketirancev, kar 68%, jih prvi šolski dan ni želelo narediti posebnega vtisa z obleko in so se oblekli vsakdanje. 24% se jih je obleklo lepo, saj so želeli v novem okolju narediti dober prvi vtis. 13 % anketirancev se je obleklo v oblačila, ki jih ni škoda, verjetno zaradi pričakovanega popisovanja.

3.1.2.5 POPISOVANJE IN UPIRANJE

Zanimalo naju je tudi, kako je, ko se znajdeš v položaju, ko te nekdo želi popisati – so se dijaki večinoma upirali ali ne?

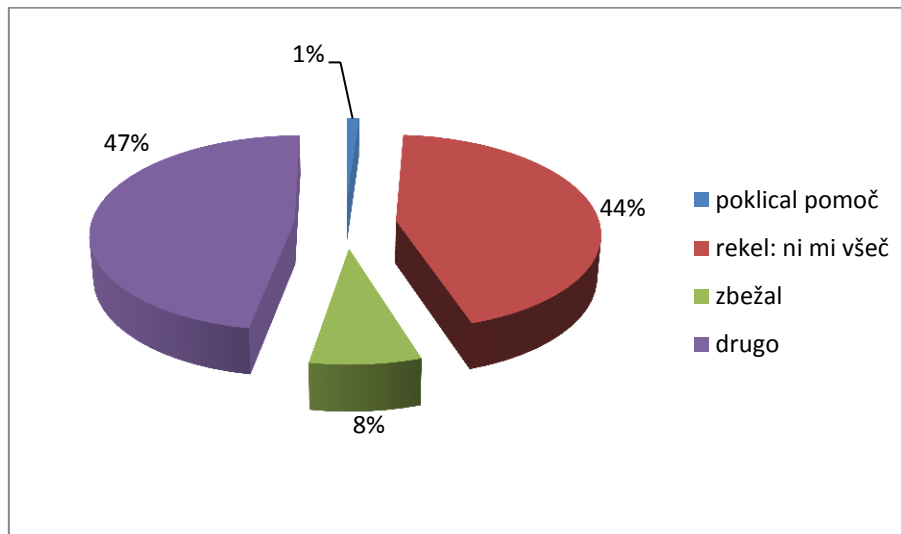

Graf 15: Popisovanje in upiranje

56% novopečenih srednješolcev, torej večina vprašanih, se popisovanju ni upiralo.

3.1.2.6 REAKCIJE OB POPISOVANJU

Naše reakcije so ob različnih stvareh zelo različne. Želeli sva ugotoviti, kako so se različni dijaki odzvali ob popisovanju.

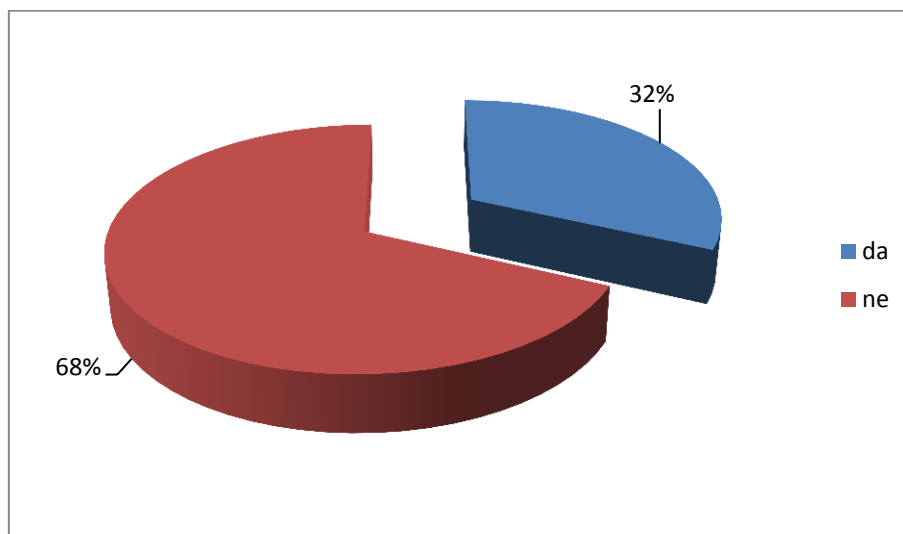

Graf 16: Reakcije ob popisovanju

47% anketirancev meni, da je najbolje pusti se popisati, saj je ob upiranju možnost, da si popisan še bolj. Nekateri so se ob popisovanju smejali, in niso naredili nič. Popisovanju so se enostavno prepustili. Nekateri so popisovalcem povedali, kje jih lahko popišejo. Nekaj malega dijakov pa se je popisovanju uspelo celo izogniti. 44% je popisovalcem reklo, da jim ni všeč in jih naj pustijo pri miru, 8% dijakov je zbežalo. H klicu na pomoč se je zateklo zelo malo anketirancev, le 1%.

3.1.2.7 ČIŠČENJE KOŽE

Kot sva že omenili, vlada splošno prepričanje, da je madeže, ki jih na koži pustijo na primer alkoholni flomastri, zelo težko odstraniti. Zanimalo naju je, ali je temu res tako.

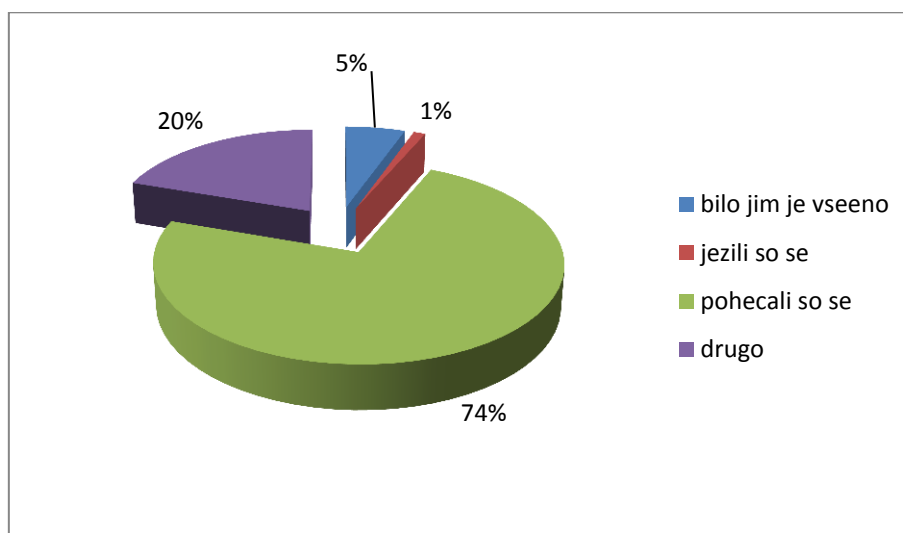

Graf 17: Težave s čiščenjem kože

Fazani s čiščenjem popisane kože niso imeli pretiranih težav.

3.1.2.8 REAKCIJA STARŠEV

Ugotoviti sva želeli tudi, kakšni so v povprečju starši popisanih dijakov – potrpežljivi ali malo manj potrpežljivi.

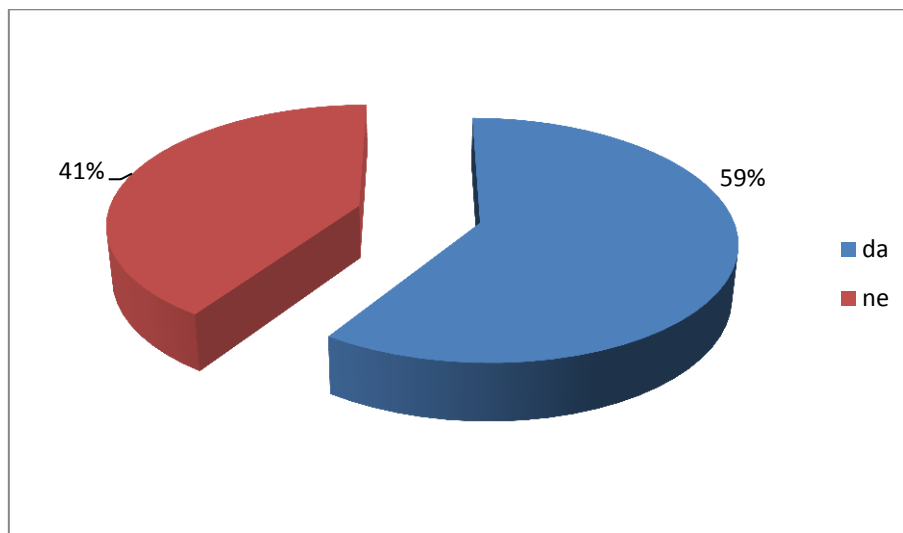
Graf 18: Reakcija staršev

Večina fazanov ima zelo razumevajoče starše. Kar 78% anketiranih dijakov je dejalo, da so se starši ob pogledu na popisane dele telesa pošalili z njimi ali pa niso rekli nič.

Nekateri starši sploh niso opazili, da je njihov otrok popisan. 5% staršev je bilo vseeno kako popisani so njihovi otroci. Le peščica staršev(1%) pa se je jezila.

3.1.2.9 VŠEČNOST FAZANIRANJA

Sami sva malo v dvomih, kako nama bo f«azaniranje» všeč. Da bi lažje oblikovali svoje mnenje, sva tudi o tem povprašali dijake, ki že imajo izkušnje s tem.

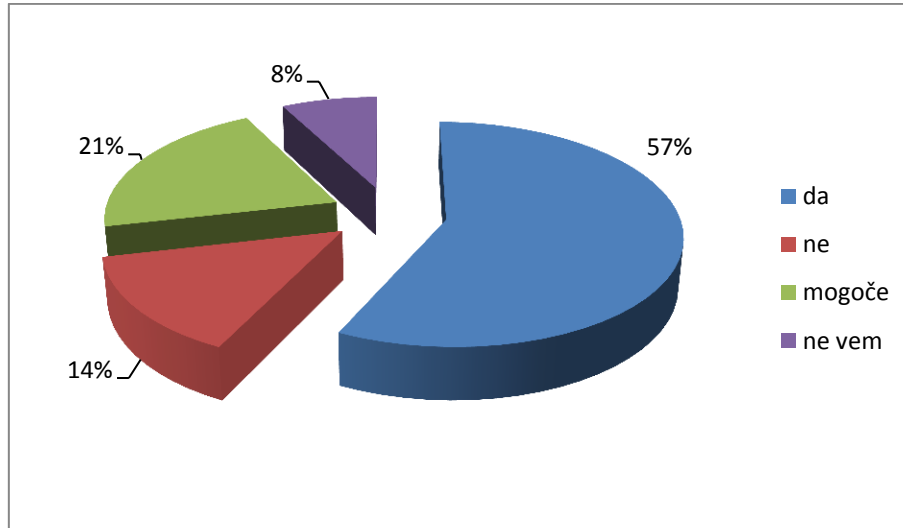

Graf 19: Všečnost fazaniranja

Kljub popisanim delom telesa ali kakšnim drugim nevšečnostim je »fazaniranje« 59% anketirancev všeč.

3.1.2.10 SODELOVANJE PRI POPISOVANJU

Veliko učencev se prej »fazaniranja« boji, ko pa enkrat pride čas, da lahko to počnejo sami, se njihovo mnenje o »fazaniranju« pogosto spremeni. Zato naju je zanimalo, ali bodo, ko bo za to prišel čas, sami popisovali tako imenovane fazane.

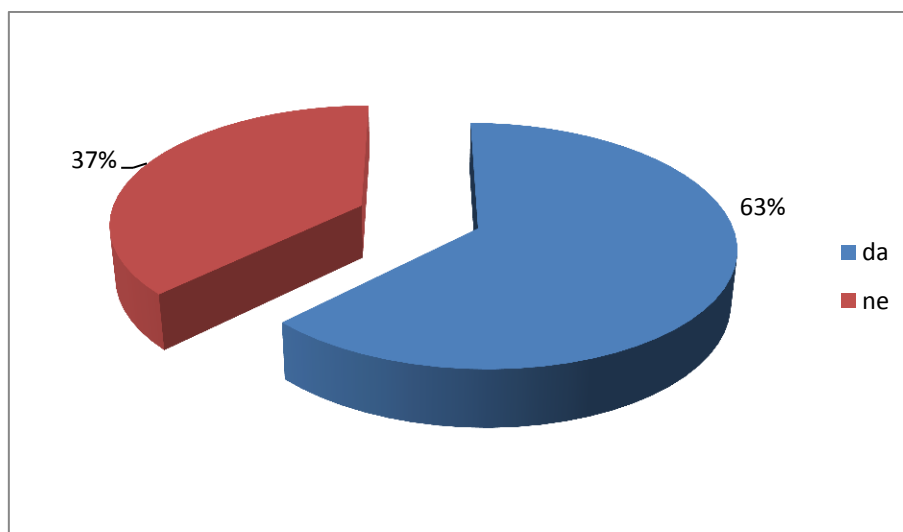

Graf 20: Sodelovanje pri popisovanju

Ko bo čas, da bodo lahko sodelovali pri popisovanju jih bo to storilo 57%. 14% anketirancev se popisovanju ne bo pridružilo, nekaj pa jih je še neodločnih in še ne vedo.

3.1.2.11 SMISELNOST POPISOVANJA

Zadnja stvar, ki sva jo od dijakov prvih letnikov želeli izvedeti pa je, ali se jim popisovanje prvih letnikov zdi smiselno ali ne.

Graf 21: Smiselnost popisovanja

Kljub stranskim učinkom se večini anketirancev, to je 63%, popisovanje zdi smiselno. Kot vzrok so navedli:

- popisovanje je tradicija, tradicionalni obred in se mora ohraniti,
- je krst za vstop v srednjo šolo,
- popisovanje je dober začetek šolskega leta, je veselje, pozdrav za nove učence,
- je prebivanje ledu na prehodu iz osnovne v srednjo šolo,
- je pozdrav za nove dijake.

37% anketirancev pa v popisovanju ne vidi smisla. Zakaj ne? Menijo, da popisovanje spravlja fazane v zadrego in da je to le dokazovanje »mogočnosti« višjih letnikov. Popisane dele telesa je težko očistiti, lahko pa alkoholni flomastri in čiščenje z agresivnimi čistili povzroči tudi težave s kožo.

3.2 RAZPRAVA O REZULTATIH ANKETIRANJA

V svoji prvi hipotezi sva predvidevali, da se devetošolke bolj obremenjujejo s krstom v srednji šoli kot devetošolci. Misli na občutke strahu oziroma nelagodja, ki niso redkost pri osnovnošolcih na zaključku šolanja. Ugotovili sva, da se tega dogodka boji približno 10% devetošolcev. Pri tem ni občutne razlike med spoloma. Približno 40% devetošolcev o prvem šolskem dnevu in krstu v srednji šoli še ne razmišlja. 50% anketirancev pa se morebitnega krsta ne boji.

V drugi hipotezi sva predvidevali, da se bodo devetošolci prvi šolski dan pustili popisati. Najino predvidevanje je bilo pravilno, saj se bo kar 43% fantov in 57% deklet popisati pustilo. Zanimivo je, da so glede popisovanja bolj korajžna dekleta. Verjetno zato, ker vedo, da je ponavadi še slabše, če se kakšni stvari upirajo. 23% fantov in 25% deklet popisati ne bo pustilo. Kar precej devetošolcev pa je glede popisovanja še neodločenih. 33% fantov in 18% deklet še razmišlja ali se bodo pustili popisati.

V tretji hipotezi sva predvidevali, da so se letošnji »fazani« prvi šolski dan oblekli posebej lepo saj so želeli z obleko narediti dober prvi vtis. Dostikrat se ljudje

obremenjujejo s svojim izgledom. S svojim izgledom na prvi šolski dan pa se anketirani devetošolci popolnoma nič ne obremenjujejo. Kar 87% fantov in 86% deklet se misli prvi šolski dan urediti tako kot vsak dan. 7% anketirancev bo prvi dan šlo v šolo oblečenih bolj elegantno, 7% anketirancev pa tako daleč naprej še ne razmišlja.

V četrti hipotezi sva predvidevali, da starši »fazaniranja« ne odobravajo. Ugotovili sva, da imamo devetošolci in sedanji »fazani« zelo razumevajoče starše. Med starši devetošolcev je približno 20% takšnih, ki ne bodo nič rekli, če oziroma ko bodo njihovi otroci prišli domov popisani. Ravno obratno. 68% staršev se bo po predvidevanju anketiranih učencev z njimi pohecalo. Le malo staršev, samo 7% se bo jezilo, 3% staršev pa lahko da bodo svoje otroke za popisane dele telesa kaznovalo.

V zadnji, peti hipotezi, sva predvidevali, da bodo devetošolci in letošnji »fazani«, ko bo čas, da tudi oni popisujejo »fazane« pri tem sodelovalo. Tako devetošolci kot dijaki prvih letnikov so popolnoma prepričani, da bodo tudi oni pokazali svojo premoč nad »fazani« s popisovanjem, zato bodo pri popisovanju sodelovali.

3.3 POTRDITEV HIPOTEZ

H1: Devetošolke se bolj obremenjujejo s krstom v srednji šoli kot devetošolci.

To hipotezo sva ovrgli, saj glede obremenjevanja s tem dogodkom ni bistvene razlike med spoloma. Krsta v srednji šoli se boji samo 10% anketirancev. Devetošolci se s tem dogodkom še ne obremenjujejo in o njem še ne razmišljajo.

H2: Devetošolci se bodo prvi šolski dan pustili popisati.

To hipotezo sva obdržali, saj je približno polovica anketirancev odgovorila, da se bodo popisati pustili.

H3: »Fazani« so se prvi šolski dan oblekli posebej lepo-hoteli so narediti dober vtis.

To hipotezo sva ovrgli, saj so bili oblečeni vsakdanje.

H4: Starši »fazaniranja« ne odobravajo.

To hipotezo sva ovrgli, saj imajo devetošolci in letošnji »fazani« zelo razumevajoče starše.

H5: Devetošolci in letošnji »fazani« bodo, ko bo čas za to, sodelovali pri »fazaniranju«.

To hipotezo sva potrdili, saj so anketiranci prepričani, da bodo tudi sami sodelovali pri popisovanju dijakov, ko bodo lahko.

4 MNENJA FAZANOV

Nik, Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje (1. Letnik)

»Fazaniranja sem se hkrati veselil in bal. Od starejših prijateljev sem izvedel, da ne smem preveč izstopati. Bolj ko se upiraš, bolj te želijo popisati. Na SŠGT niso imeli ravno organiziranega fazaniranja. Imeli smo nekaj spoznavnih iger in popisovali so nas, a le po glavi. Večinoma so uporabljali navadne flomastre, našli pa so se tudi taki, ki so imeli alkoholne flomastre.«

Dejan, Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja (1.letnik)

»Počakal sem, da so vsi bili popisani in jaz sem bil zadnji na vrsti. Nekateri so imeli že čisto izpraznjene flomastre in sem bil zelo malo popisani. Jaz sem bil popisani malo po obrazu in rokah, medtem ko so nekateri sošolci bili popisani po celem telesu in so bili že čisto črni. Bil je tudi eden, ki so mu popisali tudi majico, ki so jo nato še za dodatek strgali. A to so naredili njegovi prijatelji, tako da niso naredili tega brez njegovega dovoljenja.«

Matevž, Srednja šola za kemijo, elektrotehniko in računalništvo (2.letnik)

»Svojega fazaniranja se ne spomnim ravno dobro. Bil sem zelo popisani. Pri šoli niti ni bilo veliko popisovanja. Ker se iz šole peljem z vlakom, so me popisovali skozi mesto in na železniški postaji. Letos nisem popisoval, razen če je bil kakšen »preveč pameten«. Je pa ta sprejem dijakov zelo vreden, ker se počutijo nekako bolje sprejeti v to šolo..no vsaj jaz sem se.«

Hana, Srednja za gradbeništvo in varovanje okolja (1.letnik)

»Prvega dne se zelo dobro spomnim. Bilo je vroče in z prijateljico iz osnovne šole, ki se je vpisala na isto šolo kot jaz sva oblekli kratke hlače in majice z kratkimi rokavi. Popisani sva bili povsod- od glave do pet. Meni so tudi čevlje popisali. Nisem bila samo črna- na meni so bile rdeči, zeleni in roza F-ji. Na šoli ni bilo ravno popisovanja, a zato sem bila popisana med potjo domov. Neznanci so kar prihajali do mene in me popisovali. Meni je bilo vse skupaj zabavno, vendar so bili moji straši zelo zgroženi, ko so me videli.«

5 ZAKLJUČEK

Izdelava raziskovalne naloge je bila zanimiva izkušnja. Ker z raziskovalnim delom nimava izkušenj sva se dela lotili z mešanimi občutki. Nisva vedeli kaj naju čaka. Ko nama je mentorica razložila potek dela, sva ugotovili, da je z nalogo kar precej dela. Največ težav nama je povzročala literatura, saj sva o temi, ki naju zanima našli samo literaturo na spletu, ne pa strokovne literature. Mentorica naju je takoj opozorila, da je to lahko ovira pri izdelavi naloge. Ta ovira naju ni odvrnila od teme in tako sva se lotili dela. Tema se nama je zdela še posebej zanimiva zato, ker sva sami devetošolki in se s preходом v srednjo šolo že kar precej obremenjujemo. Veva, da bova zapustili okolje, ki ga dobro poznavata in da bova odšli v novo okolje, med nove sošolce, nove profesorje in verjetno še kaj novega.

Imava kar nekaj prijateljev, ki so že v srednji šoli in vsi nama govorijo: »Bosta že videli, ko prideta v srednjo šolo.« »Kaj bosta videli?« Veva, da bodo stvari drugačne. Veva pa tudi, da se vse zmore, če hočeš in si želiš. In midve si želiva v srednjo šolo. Te najine želje ne pokvari niti strašenje pred popisovanjem na prvi šolski dan. Ob najini raziskovalni nalogi sva ugotovili, da se tudi najini sovrstniki ne bojijo krsta, ki nas čaka prvi dan srednje šole.

Vemo, da je krst novih dijakov že dolgoletna tradicija in da se po različnih šolah različno izvaja. Letošnji fazani menijo, da je krst pozdrav za nove dijake, da je to neke vrste dobrodošlica, oziroma prebijanje ledu na prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Menijo, da je vsekakor bolje pustiti, da te popišejo kot pa se upirati. Ob upirajočem dijaku dobijo nekateri popisovalci še večje veselje in dijaku ne dajo miru oziroma ga popišejo še bolj kot bi bilo treba. Popisovalci se navadno ne spravijo na najšibkejšega, ampak na tistega, ki se upira. Če bodo devetošolce popisali kljub temu, da tega ne bodo želeli, jih bo večina popisovalcem rekla, da jim to ni všeč in jih naj pustijo pri miru.

Tako devetošolci kot dijaki so mnenja, da flomaster s popisanih delov telesa ni težko očistiti. Najlažje ga očistimo z acetonom. To storimo ob prihodu iz šole. Prvi šolski dan, ko bomo popisani, bomo verjetno komaj čakali, da bomo prišli domov. Kaj pa bodo rekli starši, ko nas bodo zagledali popisane? Devetošolci so mnenja, da starši

ne bodo hudi, ampak jih bodo razumeli, da se popisani ne počutijo ravno najbolje. Tudi letošnji »fazani« so povedali, da so bili njihovi starši razumevajoči. Verjetno so bili v mladosti tudi sami deležni podobnih krstov, saj sega tradicija »fazaniranja« že petdeset let nazaj.

Lepo je, če se tradicija ohranja, vendar je prav, da dogodek poteka v prijetnem ozračju, v katerem se vsi dobro počutijo. Frrrrr.

6 VIRI IN LITERATURA

Fazani danes tulijo v luno, nekoč so jim tiščali glave v WC školjko. (2010). Prevezeto 22. 1 2015 iz Pomurec:
http://www.pomurec.com/vsebina/6173/Fazani_danes_tulijo_v_luno,_nekoc_s_o_jim_tiscali_glave_v_WC_skoljko

Kaj je to zdaj neko tako imenovano fazaniranje? (2012). Prevezeto 16.. 2. 2015 iz Med.Over.Net: <http://med.over.net/forum5/read.php?151,8043339>

Jurko, A., Šuštar, L., Tripar, M., & Papež, T. (2013). Prevezeto 11.. 2. 2015 iz Filtnet:
<http://filtnet.si/os/clanki/ko-osnovnosolec-postane-dijak/>

Pavček, T. (brez datuma). Prevezeto 19.. 2. 2015 iz blogspot:
<http://anjuskai.blogspot.com/2012/01/prvikrat.html>

Varuh človekovih pravic. (2011). *Dijaški krst v nekaterih srednjih šolah. Varuh, št. 16,* str. 5.

6.1 Viri slik

Naslovna slika: <http://med.over.net/forum5/read.php?151,8043339> (prevzeto 26.2.2015)

7 PRILOGE

7.1 PRILOGA 1

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni! Sva Ajda in Hana, učenki 9. razreda. Pripravljava raziskovalno nalogo o popisovanju prvih letnikov, tim. »fazaniranju«. Prosiva, da izpolnite anketo. Podatki naj bodo resnični, anonimnost je zagotovljena. Že vnaprej hvala za odgovore!

Spol: M   Ž

1. Verjetno veš, da te prvi dan srednje šole čaka krst, oziroma fazaniranje (popisovanje, porisovanje, igre dobrodošlice). Kakšne občutke imaš glede tega?
  - a) Bojim se
  - b) Se ne bojim
  - c) Ne razmišljam o tem

2. Si se že pozanimal/a, kaj se prvi šolski dan dogaja v srednji šoli, ki jo boš obiskoval/a?
  - a) Da _____ (na piši kaj si izvedel)
  - b) Ne

3. Kdo te bo prvi šolski dan spremljal v šolo?
  - a) Nihče
  - b) Prijatelj/prijateljica
  - c) Starši

4. Kako se boš oblek-el/la na dan prihoda v srednjo šolo?
  - a) Kot vsak dan
  - b) Elegantno
  - c) Drugo: _____

5. Se boš pustil/a popisati?
  - a) Da
  - b) Ne
  - c) Ne vem

6. Kaj boš naredil/a, če te bodo popisali kljub temu, da nisi želel/a?
  - a) Poklical/a bom pomoč
  - b) Rek-el/la jim bom, da mi to ni všeč
  - c) Zbežal/a bom
  - d) Drugo _____

7. Ti je fazaniranje všeč?
  - a) Da
  - b) Ne

Fazaniranje – da ali ne?

---

8. Kako misliš, da bodo odreagirali starši, ko boš priše-el/la iz šole popisan?
- a) Nič ne bodo rekli
  - b) Jezili se bodo
  - c) Dobil bom kazen
  - d) Pohecali se bodo z mano
9. Kako boš očistil/a svojo popisano kožo?
- a) Umil/a se bom z vodo
  - b) Očistil/a se bom z acetonom ali kakšnim čistilom
  - c) Drugo_____
10. Boš ti, ko boš srednješolec/srednješolka, popisoval/a prve letnike?
- a) Da
  - b) Ne
  - c) Mogoče
  - d) Ne vem

Hvala za sodelovanje!

7.2 PRILOGA 2

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni! Sva Ajda in Hana, učenki 9. razreda. Pripravljava raziskovalno nalogo o popisovanju prvih letnikov, tim. »fazaniranju«. Prosiva, da izpolnite anketo. Podatki naj bodo resnični, anonimnost je zagotovljena. Že vnaprej hvala za odgovore!

Spol: M Ž

1. Kako si se počutil/a prvi šolski dan?
  - a) Bilo me je strah
  - b) Ni me bilo strah
  - c) Bil/a sem vesel

2. Kako si šel/šla v šolo?
  - a) S prijateljem/prijateljico
  - b) Sam/a
  - c) Spremljal me je eden od staršev

3. Kako si bil prvi šolski dan obleč-en/na?
  - a) Oblek-el/la sem nova oblačila (hotel/a sem narediti dober vtis)
  - b) Oblek-el/la sem se vsakdanje
  - c) Oblek-el/la sem oblačila, ki jih ni škoda

4. Si se med popisovanjem upiral/a?
  - a) Da
  - b) Ne

5. Kako si odreagirala/a, ko so te začeli popisovati?
  - a) Poklical/a sem pomoč
  - b) Rek-el/la sem, da mi ni všeč in me naj pustijo pri miru
  - c) Zbežal/a sem
  - d) Drugo_____

6. Si imel/a težave s čiščenjem popisanih delov telesa?
  - a) Da
  - b) Ne

7. Kako so odreagirali starši, ko si priš-el/la domov popisan/a?
  - a) Bilo jim je vseeno
  - b) Jezili so se
  - c) Pohecali so se z mano
  - d) Drugo

8. Ti je fazaniranje všeč?
  - a) Da
  - b) Ne

9. Boš, ko bo čas za to, sodeloval/a pri popisovanju prvih letnikov?
  - a) Da
  - b) Ne
  - c) Mogoče

Fazaniranje – da ali ne?

---

d) Ne vem

10. Se ti zdi popisovanje smiselno?

a) Da

b) Ne

Utemelji:

DA-zakaj: _____

Ne-zakaj: _____

Hvala za sodelovanje!